

עמ"ת 25127/11/15 - מדינת ישראל נגד נ ב)

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עמ"ת 25127-11-15 מדינת ישראל נ' ב

בפני כב' השופט נתן זלוצ'ובר
העוררת:
נ ג ד
המשיב:
מדינת ישראל על ידי ב"כ עו"ד גיל אסיף
נ ב (עצור) על ידי ב"כ עו"ד רז קרן-ישועה

הגב' מרים בר-דב - מתורגמנית לרוסית מטעם בית המשפט
נוכחת:

החלטה

ביום 5.11.2015 הוגש, לבית משפט השלום באשקלון, כנגד המשיב כתב אישום המייחס לו עבירות של איומים, תקיפה הגורמת חבלה של ממש ותקיפה הגורמת חבלה של ממש לבן זוג. יחד עם כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים.

בהחלטתו מיום 10.11.2015, קבע כב' בית המשפט קמא, כי נפלו סתירות משמעותיות בין אמרתיה של אשת המשיב (להלן "המתלוננת") לבין עצמן ובין אמרתיה של בתו (להלן "הבת") בינן ובין עצמן. נקבע, כי הסתירות יורדות לשורש הגרסה באשר לטיב התקיפות, זמן וסדרן, ונראה, שהן מעלות ספק מובנה אמיתי. כמו כן, קבע בית משפט קמא, כי חבלותיו של המשיב קשות, חלקן עוד דיממו בשעת צילומן, ועוצמתן ומיקומן מתיישבות יותר עם גרסתו מאשר עם גרסתן של המתלוננת והבת.

בהתאם לאמור, קבע כב' בית משפט קמא, כי הראיות לכאורה בתיק מציגות מקרה מן המקרים הנדירים בהם עצם הסתירות בתוך הגרסאות המפלילות ובין לבין עצמן לאור ההתאמה עם הראיות החפציות מעלות ספק מובנה המחליש עד מאוד את הסיכוי הסביר להרשעה ובאופן שאינו מצדיק מעצר עד תום ההליכים או אף תנאים המגבילים את חירותו של המשיב. עוד קבע כב' בית המשפט קמא, כי לכל היותר ניתן היה לקבוע, כי ישנן ראיות לכאורה לעבירה של קטטה אך ספק אם עבירה זו מקימה עילת מעצר בנסיבות העניין.

בהתאם לאמור, נקבע על פי המבחנים האמורים בסעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה- מעצרים), התשנ"ו-1996, כי אין די בראיות לכאורה שבפני בית המשפט קמא, ונקבע, כי יש לשחרר את המשיב ללא תנאי.

ומכאן הערר שבפניי מטעם המדינה.

טענות הצדדים

ב"כ העוררת טען, כי רק במקרים נדירים מאוד, כבר בשלב המעצר עד תום ההליכים יקבע בית המשפט היעדר תשתית ראייתית לכאורית. במקרה זה, לטענתו, שגה בית משפט השלום בניתוח הראיות בתיק ומשכך, גם שגה במסקנות המתבקשות כתוצאה מהקביעה האמורה.

טענות ב"כ העוררת:

א. אכן ישנו שוני בין גרסת המתלוננת לבין גרסת הבת, אך מדובר בשוני קל מאוד - בעוד שהמתלוננת טוענת שהמשיב תקף את שתיהן יחד, הבת מוסרת שהמשיב תקף את המתלוננת לבד. בעוד שהמתלוננת מוסרת שהמשיב תקף את הבת בחדר האמבטיה עם הבקבוק, הבת טוענת, כי קודם ניסה לתקוף את האם עם הבקבוק ולאחר מכן תקף אותה, לא בחדר האמבטיה, אולם היא כן לקחה את הבקבוק מידו של המשיב לחדר האמבטיה.

ב. חרף השוני בין גרסת המתלוננת לגרסת הבת, לא מדובר באותן פרכות וסתירות מהותיות כבר בשלב הגולמי.

ג. הן המתלוננת והן הבת היו בסערת רגשות, בלחץ ובמתח ממעשיו של המשיב. טבעי, כי כל אחת מהן תשמיט פרט כזה או תחסיר פרט אחר.

ד. ישנם פרטים שקיימים הן בגרסת המתלוננת והן בגרסת הבת - הזעקת הבת לדירה, תקיפת המתלוננת את המשיב במצח, תקיפת המשיב את הבת באמצעות בקבוק בראשה.

ה. בית משפט השלום נתן משקל מוגזם לחבלות שנגרמו למשיב ותועדו בתיק החקירה. החבלות אינן יכולות להצביע על כך שמי שגרם להן הן המתלוננת והבת כטענת המשיב. אין מחלוקת, כי המשיב היה שיכור בזמן האירוע, עד אשר נפל ונחבל.

ו. בית משפט השלום לא העניק משקל לחבלות שנגרמו למתלוננת ולבת ובנוסף לבקבוק שנתפס ולמגב השבור שנמצא בבית.

ז. המשיב לא יודע להצביע בדיוק איך נגרמו החבלות ובאיזה אופן. המשיב טוען, כי שלושה תקפו אותו - המתלוננת, הבת והחתן, כאשר החתן מכחיש שהגיע לבית בעת האירוע. גרסתו של המשיב באשר לאופן התקיפה אינה מתיישבת עם חבלותיו.

ח. בחומר החקירה חזוקים ראייתיים נוספים התומכים בראיות העוררת:

1. עדותה של שכנה לפיה שמעה צעקות מהבית והזמינה משטרה.

2. השוטר עידן אוהיון, הוזעק לבית ושמע מפי הבת, כי המשיב תקף אותה בראשה.

3. אמרת החתן לפיה אשתו (בתה של המתלוננת) ביקשה ממנו שיגיע לקומה 7 וכאשר הוא הגיע, הוא ראה שאשתו והמתלוננת חבולות ואשתו אמרה לו שאבא שלה שבר בקבוק ודקה ו"מפוצץ אותה מכות".

טענות ב"כ המשיב:

ט. לא מדובר במצב בו עדותה של המתלוננת כורסמה על ידי עדויות אחרות, אלא במצב בו למתלוננת יש מספר גרסאות סותרות. בית המשפט קמא קבע, כי יש בראיות הגולמיות סתירות מהותיות פנימיות. כמו כן,

ישנן סתירות מהותיות בין גרסת המתלוננת וגרסת הבת. כגון: הגרסה הראשונית של האם הינה, כי המשיב תקף אותה באגרופים ואילו הבת מסרה, כי תקף אותה באמצעות מקל. בניגוד לכך, האם אמרה שהמקל נשבר לפני שהבת נכנסה לדירה. בגרסתה הראשונית של הבת, היא ציינה, כי היה במקום דלי וכתוצאה מהתקיפה היא כנראה נרטבה, האם כלל לא ציינה זאת, אך כאשר החוקר מציג בפניה את גרסת הבת, האם מאשרת, כי הבת נרטבה. לא ניתן להתעלם מהאמור, גם בשלב הלכאורי.

י. לאחר שבחקירות המאחרות גרסאותיהן של האם והבת התקרבו, לא ניתנה למשיב הזדמנות להתייחס לכך.

יא. המשיב הותקף ונחבל קשות. חבלותיו אינן מתיישבות עם גרסת המתלוננת והבת.

יב. בתחילה, הבת טענה שהמשיב היכה את המתלוננת עם הבקבוק ואילו המתלוננת אמרה שכאשר הבת נכנסה לבית המשיב לקח את הבקבוק, רץ אחרי הבת למקלחת והיכה אותה הפער בין הגרסאות אינו סביר. גרסאותיהן מתחילות להתקרב רק בהודעות האחרונות. לא ייתכן שלגרסתו הראשונה של הנאשם מיחסים חשיבות ואילו לגרסתן הראשונה של המתלוננת והבת לא ייחסו חשיבות.

דין

סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 קובע, כי:

21 (א) הוגש כתב אישום, רשאי בית המשפט שבפניו הוגש כתב האישום לצוות על מעצרו של הנאשם עד תום ההליכים המשפטיים, ובכלל זה על מעצרו בפיקוח אלקטרוני, אם נתקיים אחד מאלה: ...
... (ב) "בית המשפט לא יתן צו מעצר לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן נוכח, לאחר ששמע את הצדדים, שיש ראיות לכאורה להוכחת האשמה..."

בבש"פ 8087/95 שלמה זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 133, בנוגע למונח "ראיות לכאורה להוכחת אשמה", נקבע:

"בהליך העיקרי, מידת ההוכחה הנדרשת להוכחת האשמה של נאשם בפלילים היאזו שמעל לכל ספק סביר... רמת הוכחה זו היא פרי הכרעה שיפוטית המשקפת את מלוא התשתית הראייתית, כפי שגובשה במהלך המשפט. היא מעוצבת לאחר שנקבעו מהימנותם של העדים ומשקלן של הראיות. היא מיושמת בסוף ההליך הפלילי, והיא מהווה את שיאו. שונים פני הדברים בהליך הביניים שעניינו מעצר עד תום ההליכים. בגדרו של הליך זה לא נקבעות חפותו או אשמתו של הנאשם. חזקת החפות לא נסתרת בו. ההכרעה נעשית על בסיס תשתית ראייתית המונחת במיוחד לעניין הליך זה. הבחינה היא של חומר ראיתי גולמי שטרם עבר את העיבוד של ההליך הפלילי. התשתית הראייתית מבוססת על ראיות אשר אספה המשטרה, תשתית המשקפת את עמדתה הראשונית של המדינה. חומר הראיות לא עבר את מסננת החקירה הנגדית. עמדת ההגנה, באמצעות עדיה וראיותיה, לרוב טרם הוצגה. שוני זה בין השלב העיקרי... לבין שלב הביניים... מחייב את המסקנה כי טיב ההוכחה הנדרש בהליך העיקרי, ואשר קובע את דין האשמה או החפות, אינו יכול לחול בהליך הביניים, שעניינו מעצר עד תום ההליכים.... "ראיה לכאורה" היא אפוא ראיה אשר טמון בה פוטנציאל ראיתי, אשר יוצא מהכוח אל הפועל בעתיד, בסיום ההליך השיפוטי".

בשלב זה בוחן ביהמ"ש האם יש בכוחו של חומר הראיות הגולמי המצוי בידי התביעה להצביע על סיכוי סביר להרשעה. בשלב זה, אין ביהמ"ש נדרש, בדרך כלל, לשאלות של מהימנות העדים ולסתירות העולות מן העדויות שנגבו, אלא אם כן מדובר בסתירות מהותיות הגלויות על פני הדברים, השוללות לכאורה את הסיכוי הסביר להרשעה. בהעדר ראיות לכאורה כנדרש, אין גם עילה למעצר ומובן, שאין מקום לקביעת תנאים מגבילים בעת השחרור.

כאשר הערכת הראיות לכאורה מביאה למסקנה שיש ראיות לכאורה, אך הן מתכרסמות או שעוצמתן אינה ברמה הנדרשת, למשל, בשל קיומן של סתירות לכאורה, יטה בית המשפט, בדרך-כלל, לשחרר את העצור לחלופת מעצר [ראה בש"פ 5564/11 פלוני נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 08.08.11)].

עוד נקבע בבש"פ 825/98 מדינת ישראל נ' דחלה, פ"ד נב(1) 625:

"לעניינה של "ראיה לכאורה" באשר למעצרו של נאשם, די בכך שה"סיכוי הסביר" להשיג הרשעה ימצא ב"מיתחם הסבירות" כדי לבסס החזקה במעצר עד תום ההליכים. המבחן הוא מבחן אובייקטיבי משולב של כמות ואיכות גם יחד; כאשר היחס בין הגורם ה"כמותי" לבין הגורם ה"איכותי" עשוי להשתנות בהתאם לשלב הדיון. עם זאת, ככלל, בכל שלבי הדיון - ולא רק בשלב שלפני הבאת הראיות - הבכורה נתונה לגורם הכמותי; כאשר להיבט האיכותי יש משמעות-של-ממש, רק בנסיבות מיוחדות שבהן יש בכוחו לא רק להעיב על המתחייב מן ה"כמות" ולצמצם את סיכויי ההרשעה על-פיה, אלא להוציא סיכויים אלו אל מחוץ למיתחם הסבירות".

לאחר שעיינתי בתיק החקירה, הגעתי למסקנה, כי שגה בית המשפט קמא, שעה שקבע כי אין ראיות לכאורה. אני קובע, כי קיימות ראיות לכאורה התומכות בליבת גרסת כתב האישום, לפיה המשיב נהג באלימות, לכאורה, כלפי המתלוננת ובתה:

א. לפי דברי המודיעה, נשמעו צעקות של גבר ואישה ורעשים של "דברים עפים" מביתם של המשיב והמתלוננת בזמן האירוע. ברור, שעצם העובדה שהזעיקה משטרה ושמעה את אשר שמעה, לכאורה, תומכת בכך שהתרחש אירוע אליים.

ב. לפי דבריה של השכנה פ, שגרה בסמוך לביתם של המשיב והמתלוננת, היא שמעה צעקות, יצאה מהבית וראתה שדלת ביתם של המשיב והמתלוננת פתוחה, היא ראתה את המשיב צועק ליד הדלת, היא הבחינה שבתה של המתלוננת מדממת בראשה והמתלוננת אמרה לה שהנאשם חנק אותה והיכה את הבת עם בקבוק. עוד ציינה, שהמשיב "כאילו היה בכיוון אחר... כאילו לא מבין מה הוא עושה".

ג. מדו"ח הפעולה שכתב פקד אורן ממנ עולה, כי כאשר השוטרים הגיעו למקום הם הבחינו במשיב שהיה ללא חולצה, שיכור, צועק ברוסית ומדיף ריח מאוד חריף של אלכוהול. כאשר הם נכנסו לדירה הם הבחינו באגרטל וחפצי נוי נוספים על הרצפה, סימני דם על השטיח ועל קירות הבית. לבתו של המשיב היתה חבלה מדממת בראשה ואמה החזיקה בראשה. כמו כן, הם ראו מקל של מגב שבור. לדבריו, המתלוננת סיפרה להם שהנאשם אמר לה שהוא ירביץ לה ויהרוג את עצמו והצמיד את אגרופיו לפניה, היא התקשרה לבתה שמתגוררת באותו בניין, הבת הגיע לביתם והמשיב היכה אותה בראשה באמצעות בקבוק וודקה "ואז עם מקל של גומי שבר עליה", כאשר המתלוננת התקרבה, הוא היכה אותה. לדבריו, על גופו של המשיב היו מעט שריטות וכתמי דם.

ד. לפי דבריו של חתנו של המשיב, אשתו קראה לו להגיע לבית הוריה בשעה 23:30-23:40, הוא הגיע

וראה שאשתו מדממת ואמה חבולה בראשה, הוא שאל אותן מה קרה ואשתו אמרה לו שהנאשם "**שבר את הבקבוק וודקה על השבור ומפוצץ אותה במכות**" (ראה אמרה מיום 03.11.15, עמ' 2, שורה 13). המשיב היה מחוץ לבית ליד המעליות, צעק ודיבר לא לעניין.

ה. בביתם של המשיב והמתלוננת נתפסו בקבוק וודקה ומגב שבור.

ו. על הרצפה בזירת האירוע, היו אגרטל וחפצי נוי נוספים.

ז. למתלוננת נגרמו מספר חבלות יבשות קלות ולבתה נגרמה חבלה מדממת בראשה והיא פונתה לבית החולים לצורך טיפול.

ח. גרסתו של המשיב אינה מתיישבת עם הראיות הקיימות - בתחילה ציין המשיב בחקירתו מיום 02.11.2012 בשעה 04:38, כי הוא לא תקף אף אחד. לדבריו, הבת שלו ישבה על הבטן שלו, החתן שלו ישב על הרגליים שלו ואשתו הביאה כרית על מנת לחנוק אותו והבת שלו חנקה אותו עם הכרית (עמ' 2 ש' 6-8). לאחר מכן אמר שהבת שלו ישבה עליו, אשתו החזיקה לו את הרגליים והחתן שלו עזב (עמ' 4 ש' 101-102). בתחילה הכחיש המשיב שיש לו בקבוק וודקה בוויטרינה, לאחר מכן אמר שהוא נמצא בפנים רחוק ולכן הוא לא יכל להחזיק אותו בידו. המשיב אמר שהוא לא שבר דבר והאגרטל "**רק שוכבת על הרצפה**", כשנאמר לו שנמצאו זכוכיות על הרצפה והציגו לו את המגב השבור אמר "**אפשר הכל להגיד**". הנאשם לא ידע להסביר את החבלות שנגרמו לבתו ולמתלוננת ואף את החבלות שנגרמו לו.

ער אני לקיומן של סתירות בין אמרותיה של המתלוננת לבין עצמן ובין אמרותיה של הבת לבין עצמן באשר להשתלשלות האירועים שהובילה לאירוע האלים. כמו כן, ער אני לחבלות שנגרמו לנאשם כפי שתועדו בתיק החקירה.

למרות האמור, כאשר ברור שהתרחש, לכאורה, אירוע אלים, שהמשיב בהיותו שיכור, נטל בו חלק מרכזי וגם הכה וחבל במתלוננת ובבתה, והראיות הנוספות הקיימות תומכות בליבת גרסתו, ומנגד, אין הסבר של ממש למתרחש מפי המשיב, יש לקבוע, כי קיימות ראיות לכאורה ויש סיכוי סביר להרשעה. עוד יש לומר, שהסבר לסתירות מצוי גם בכך שהעדים חוו אירוע אלים, כאשר כל אחד חווה אותו מנקודת מבטו ועל פי מידת ההתרגשות שחווה. אין לקבוע, בשלב זה, ממצאים של מהימנות ולהעדיף את גרסתו של המשיב על גרסת המתלוננת ויתר בני המשפחה וקל וחומר שכך כשלמשיב אין גרסה של ממש.

במקרה זה, משנקבע קיומן של ראיות לכאורה, בין היתר, בעבירות של אלימות במשפחה, קיימת גם עילה למעצר. בשל הסתירות, לכאורה, אני קובע כי הגם שיש ראיות לכאורה, יש כרסום בעוצמת הראיות מן ההיבט האיכותי, ועל כן יש במקרה זה לתור אחר חלופת מעצר שתענה על מטרת המעצר, אך פגיעתה במשיב תהיה פחותה ממעצר ממש.

עוד אני מוסיף, כי כאשר מתבצעת אלימות במשפחה, ככל הנראה, על רקע של שימוש לרעה באלכוהול, וכל המעורבים נחבלים, אין זה נכון לקבוע, כפי שקבע כב' בית המשפט קמא, שלא נובעת מסוכנות ספציפית מכך שהמשיב ישוחרר בערובה, ובודאי שאין זה נכון להורות, בנסיבות אלה, על שחרורו ללא תנאי והחזרתו לאלתר של המשיב לביתו.

אני מקבל את הערר וקובע שהמשיב יישאר במעצר עד למתן החלטה אחרת.

הסנגור הודיע בדיון בפניי, ביום 09.11.15: "**כרגע אין לי חלופה להציע**".

אני מורה לשירות המבחן למבוגרים להגיש, **בדחיפות**, תסקיר מעצרים בנוגע למשיב. יש להודיע לשירות המבחן שהמשיב נזקק לתרגום לרוסית.

כב' בית המשפט קמא מתבקש לקבוע דיון בפניו, בהתאם לאמור.

שאלת משך עיכוב ביצוע השחרור בבית משפט השלום

בתום הדיון בפניו, קבע כב' בית משפט השלום בנושא זה:

"אני דוחה את בקשת התובעת לעיכוב ביצוע של 48 שעות וזאת לאחר הנהלים שנגלו לעיניי במ"ת 4848-11-15 מדינת ישראל נ' פלוני (בית המשפט לנוער באשקלון) ובהם נראה כי המשיב שם שהיה קטין בילה יום נוסף במעצר כאשר המאשימה יודעת משעה 17:00 באותו יום כי איננה עומדת להגיש ערר. נראה כי בנסיבות אלה יש מקום להדק את הפיקוח ולקצר את זמן עיכוב הביצוע בלי לפגוע באינטרס המוגן על ידי עיכוב הביצוע."

על התביעה והמשטרה להודיע במועד את החלטתה בנוגע להגשת ערר או אי הגשתו, אך נראה, שאין זה נכון להסיק כלל גורף מכשל של המדינה בתיק בודד, כפי שתואר בהחלטה. כשהתביעה לא פועלת עפ"י קביעת בית המשפט, יתכן ויש לפנות בנוגע לכך בהחלטה מתאימה לממונה על התובע, על מנת שינקוט באמצעים המתאימים, אך אין זה סביר, בדרך כלל, להכריח את כל המערכת (תביעה, נחשון וערכאת הערעור) לעמוד בסד זמנים של 24 שעות, ולעיתים גם פחות מכך - למעט במקרים חריגים כשהדבר נדרש.

יובהר, כי לעיתים סד הזמנים שקובע בית משפט השלום, מאלץ את השופט בערכאת הערעור, להפסיק משפט של פשע חמור בהרכב, להורות לנחשון להוריד, באופן זמני, למעצר בית המשפט את העצור שבפני ההרכב ולהעלות לאולם את העצור הנוגע לערר - הכל רק על מנת לתת בנוכחותו החלטה שהמעצר (עיכוב הביצוע) מוארך עד החלטה אחרת לאחר דיון שבד"כ יתקיים לאחר השעה 15:00, ואז להחזיר מהמעצר לאולם להמשך דיון את הנאשם שמשפטו מתנהל בפני ההרכב. עיכוב ביצוע מתאים, בד"כ, יצמצם את הקשיים הלוגיסטיים שתוארו.

אין לי אלא לחזור על קביעת בש"פ 7602/04 בנוגע למשך עיכוב ביצוע שחרור, שם נקבע:

"הערה אחרונה: בית המשפט המחוזי הורה על שחרורם של המשיבים לחלופת מעצר ביום אתמול, כנראה בשעה 15:00. בית המשפט התבקש לעכב את החלטתו על מנת לאפשר הגשת ערר. בית משפט קמא עיכב את השחרור למשך 24 שעות. עיכוב לתקופה כה קצרה מכניס את הגורמים השונים - ערכאת הערעור, פרקליטות המדינה, הסניגוריה, ושירות בתי הסוהר - ללוח זמנים כמעט בלתי אפשרי. הגורמים המעורבים נדרשים, עקב הזמן הקצר שניתן בהחלטת העיכוב, לפעולות רבות ושונות שנעשות בלחץ רב. ראוי לה לערכאה הדיונית במקרה מעין המקרה הנוכחי לעכב את ביצוע החלטתה לתקופה של 48 שעות."

דברי כב' בית המשפט העליון מדברים בעד עצמם וראוי שגם ייושמו בבית משפט השלום.

תיק החקירה מוחזר לב"כ העוררת.

ניתנה היום, ז' כסלו תשע"ו, 19 נובמבר 2015, בנוכחות
הצדדים.